

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Béres évre.....	24 kor. (12 fillér)
Pótló évre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	3 fillér (4 kr.)
Videkre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Csütörtök, szeptember 1.

Szeptember elsején.

Kolozsvár, szept. 1.

Kezdődik az iskolaév s felmerül megint az a kérdés, amely minden iskolaév végén gondot ad a szülőknek és a társadalomnak, hogy milyen pályára adják a gyermekeiket? Vajon jobb-e a tudományos pályára, vagy más valamire adjuk?

Nehéz gondok ezek. Eddig az a jelszó járta, hogy az úgynevezett lateiner-pálya túl van zsufolva. Társadalmunk túl van zsufolva úgynevezett lateiner-proletárokkal és a tudományos pálya már nem áldást hozó többé. A verseny a tudományos pályán sem tisztességes már. A harc a létért — fájdalom — hasonló a vízbefutók harcához, akik — csak azért, hogy saját életüket megmenthessék — mindazokat is maguk után húzzák az örvénybe, a kik közelükbe jutnak. Szomorú küzdelem ez.

Idők során az emberek, akik a mindennapi kenyérért való küzdelemben fiainak jobb sorsot szántak és tudományos pályára adták őket, kiábrándultak ebből is. A legnagyobb áldozatok árán tanították őket. Önmaguk nélkülöztek. Megvonták a falatot a szájuktól, csak azért, hogy a drága tankönyveket és a még drágább tandíjakat megfizethessék. Mit értek vele? Hogy a gyermekekben nagy igények fejlődtek ki, amelyeket aztán ki nem elégíthettek. Ez a nyomor sokkal keserűbb, mint mindenféle más nyomor. Nem is kell magyarázni, hogy miért.

Lassankint az a megösmérés kezdett általánossá válni, hogy talán az iparos pálya több áldással jár, mint a tudományos.

De a tapasztalat ezen a téren is szomorú.

Az utóbbi időben sűrűn jelentek meg a hirdető oszlopokon a szülőkhez intézett felhívások, a melyekben óva intik az érdekelteket, hogy ne adják gyermekeiket erre, vagy amarra a szakmára, mert ennél nyomorultabb kenyérkereset nincs az egész kerek világon. Nincs szakma az ipar terén, a melynek munkásai drága pénzben ne nyomat-

tak volna már ilyen figyelmeztető felhívásokat és ki ne ragasztották volna a hirdető oszlopokra. Bádósok, kefékötők, mázólok, kőművesek, lakatosok, kárposítók, szóval minden néven nevezendő ipari munkások csak az árnyoldalát látják foglalkozásuknak, fényoldalát nem. Lehet azért, mert fényoldala ma már alig van valamely ipari foglalkozásnak. De lehet az is, hogy az illető munkások a versenyt akarják lehetőleg leszállítani és új versenyzőket akarnak távol tartani maguktól.

Mi az igazi oka ennek, mi a rejtett oka, annak a feszegedése nem ide tartozik. A választást nem lehet eltitkolni, hogy a megelőzési viszonyok igen nehezek nálunk és akár-milyen pályára adjuk is gyermekeinket, a nyomor ott ólálkodik mögöttük, előttük és körülöttük.

Bizonyára összefüggésben van ez ennek az országnak sajátságos helyzetével. — Minden vagyonunk, gazdaságunk minden eredménye, szorgalmunk, törekvésünk minden munkája a szomszéd állam jólétét gyarapítja. Abban az arányban, a mint ott az ipar és kereskedelem fejlődik és ezzel együtt a jólét is, nagyobbodik nálunk a proletáriátus és lassankint minden pálya nyomorúsággal telik meg, a mely szinte leküzdhetetlen. Főnt és alant egyformán érezhető az a roppant nyomás, a melyet Ausztria gyakorol ránk és a mely vállainkra nehezedik úgy, hogy már roskadozunk alatta.

Miután így állnak az ügyek, valóban nehéz eldönteni, hogy milyen pályára adjuk gyermekeinket? Valaki felvetette azt az eszmét, hogy az ipari szakoktatást kötelezővé tegyék a középiskolákban és minden latiner ember a tudományon kívül sajátítson el egy mesterséget is, amely — ha a tudományos pályán hajótörötté válik — még mindig alkalmas arra, hogy kenyérkeresethez juttassa. Azonban ez már visszatérést jelentene egy állapotba, amely gyakorlatilag már hiábavalónak bizonyult. A két pályát lehetetlen összekötni anélkül, hogy egyik a másikat ne zavarja. Eddig minden olyan ipari tanműhely megszűnt, ahol mesterségre

akarták tanítani a tudományos pályára készülő ifjakat.

A szülők mégis legjobban teszik, ha praktikus életpályára adják gyermekeiket. Mert ez legalább a gyakorlatiasságot nevelik bennük, mely az egyéni érvényesülést elősegíti. De a proletáriátust — fájdalom — ez nem szünteti meg.

A japán—orosz háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 31.

A harctéri tudósításokból az tűnik ki, hogy Kuropatkin csakugyan rákényszerítette a döntő csata elfogadására. Az öt napig tartó küzdelem, a melyet a japánok előnyomulása és az orosz hadak visszavonulása járt, csak most kezd valóban komolyra válni. A jelek arra mutatnak, hogy Kuropatkin nem akarta a döntő ütközetet elfogadni most sem, mert Liaojangot nem tartotta elég magasra fekvőnek arra, hogy az ellenség támadásának sikeresen helyt állhasson. Jobban, észak felé akarta visszavonni seregeit, esetleg Karbinba vagy Mukdenbe. Azonban az orosz hadak eddigi visszavonulási is rendkívüli nehézségekkel járt. A japán hadak pedig három oldalról hihetetlen gyorsasággal nyomultak előre. A japán hadvezetőség belátta, hogy elérkezett az idő a gyors cselekvésre. Ha most időt engednek az orosz hadsereg újabb visszavonulására, akkor a döntő ütközet újra elhalasztódik bizonytalan időre és kimenetele is bizonytalan. Ezért az ötnapos csatának ez volt a folytatása, hogy Kuropatkin mindenáron megakadályozza a további visszavonulást. A harc javában dúl. Részleteket a tudósítások még nem közölnek.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

Páris aug. 31.

Pétóvárról jelentik, hogy Kuropatkin hadai teljes rendben vonulnak vissza. A hátrétek hatalmas ellenállást fejtenek ki, minek következtében a rendkívül heves ütközetek egymást érik, a csapatok szakadatlanul ömlenek Liaojangból és csak egy japán csapatot Örrtaku környékén szétverték. A vasúti összeköttetés nem szakadt meg, hanem egyre szállítja a sebesülteket és a felszerelést.

London, aug. 31.

Liaojangból és Sanghaiból érkező táviratok az oroszok nagy vereségéről adnak hírt. E szerint a három oldalról teljes összeköttetésben levő japán csapatok a Liaojangot környező halmszökeg már magát a várost lövöldözik. A keleti oldalán a hegyeken felállított ágyúknak fedezete alatt nagy

sebességgel előretört a japán gyalogság körülvett egy nagyobb, vagy 20.000 főből álló orosz dandárt, azt hiszik, hogy Keller tábornok utódjait. Az oroszok ellenállottak, minek következtében borzasztó mészárlás következett. Vagy hater ezer orosz esett el, a menekülőket a japán lovasság 2—3 kilométerig kergette a várostól. Az ütközet hevesége semmit se vezetett erejéből. Szakadatlanul dörögnek az ágyúk s újabb 50 orosz ágyúttal lettek hasznavehetetlenné. Liaojangban több házat felgyújtottak a japán srámmelék. — A postaépület előtt hét ember közelében robban fel egy gránát, mely négyet közülük megölt, hármat pedig megsebesített.

Berlin, aug. 31.

A Berliner Tageblatt haditudósítója jelenti a harctérről aug. 30-áról: Ma reggel hat óra óta folyik a döntő ütközet Liaojang körül. Az oroszok hadállása a magaslatokon tizenegyz kilométeres hatalmas félkörben veszi körül Liaojangot, a vasúttól egészen a felső Taichihóig. Az ágyúharc folyik s az ágyúzás tizenegyz óra óta rendkívül heves. Kilencedfél órakor egy orosz üteg, a mely a Taichihó északi partjánál egy magaslaton erős hadállásban van, megtámadott egy japán üteget, amely az anpin-i országúton igyekezett előrehaladni.

Berlin, aug. 31.

Egy katonai szaklap értesítése szerint Kuropatkin hadereje 248.450 emberből és 674 ágyúból áll.

Pétóvár, aug. 31.

Az orosz távirati ügynökségnek jelentik Mukdenből mai kelettel: Hírek érkeztek, hogy ma reggel óta Liaojangban esőkönyös küzdelem folyik. A japánok összes kísérőit, hogy szárnyaikat megkerüljék, visszaverték. Azt mondják, hogy az ellenség több mint tíz ágyút veszített.

Barcelona, aug. 31.

A Don orosz cirkáló innét elhajózott. Hír szerint azt a parancsot kapta, hogy angol gőzösöket, a melyek hadicsempészséret szállítanak, öldözzön.

Városi közgyűlés.

Utolsó határozat a villamos ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, augusztus. 31.

A kommunális vakációja alatt kiescsodott, megújodott a tanácsház közgyűlési terme. Tetszetős és kedves a terem új külseje és a városatyák kíváncsian nézegették az új festést, amelyivel kitartozták a tanácsközi termet. Három óra már elmúlt, a mikor gróf Beldi Ákos főispán megnyitotta a közgyűlést. Napirend előtt Szvacsina Géza emelkedett szószóla és megható szavakkal bucsúztatta el a kommunális két halottját: id. és ifj. Varga Dánielt. Az apa és fia így

módon való összekertelésén, a két derék polgár halála feletti részvét önkéntelenül is erőre kapott a jelenlévők lelkében Szvacsina bucsúztatójánál. S ettől fogva gyorsan lepergett az egész napirend, minden felszólalás nélkül, csak egy óvónő kérdésénél állt el az egyik városatyja, nagyfokú tájékozatlanságát, a szóban forgó kérdést illetően.

Nem történt felszólalás a jövődeki hivatal ügyénél sem és hangtalanul határozatott el az is, hogy Debrecen városának átíratához — mely a külképviseletekben a magyar nyelv jogainak érvényesítését sürgeti — hozzájárulnak.

Legérdekesebb volt mindenesetre a napirend azon pontja, melynél a villamvilágítás dolgában immár az utolsó szót volt hivatva kimondani a közgyűlés. Az előadó: Fekete Nagy Béla, hosszasan ismertette a gázgyár átíratát, majd felolvasta a Ganzgyár beadványát, melyben minden esetleges kártérítési per anyagi következményeiért szavatosságot vállalt. Senkinek sem volt — mert nem is lehetett — kifogása ez ellen és így a közgyűlés egyhangulag hozzájárult a tanács és a szakosztályok javaslatához, mely szerint a villamos világítás létesítésére vonatkozó szerződést a város most már megkötí a Ganz és társa céggel.

A tárgysorozat többi pontjaival is hamarosan elkészült a kommunális. A gázgyárral per lesz és a főgyógyász segítségére felkérte még a közgyűlés: dr. Deák Albert, dr. Menyháth Gáspár és dr. Tutsek Sándor ügyvédek. Mindenki nyugodt lehet, négy ilyen fiskális csak el tud bánni a gázgyárral.

S négy órára már be is fejeztetett a közgyűlés. A főispán nem is baragudott a közgyűlés szótlanosságát, úgy hogy dr. Tutsek nem állhatta meg, hogy meg ne kockáztassa ezt a kiszólást:

— Nálunk is úgy megy már, mint a megyegyházeken!

— Ott t. i. nincs ellenzék.

Jelen voltak. Bizottsági tagok: Apáthy István, dr. Cipkés Károly, Fekete Gábor, Gombos Ferenc, Havas László, Hirschfeld Károly, dr. Kiss Mór, Kuszkó István, Kontzey Imre, Koleszár Sándor, Nagy Dezső, Papp Leontin, Pollák Lajos, Somodi István, Szilágyi Lajos, Szekula Ákos, Tanács József, dr. Török István, dr. Tutsek Sándor, dr. Weisz Miksa.

Tiszviselők: Szvacsina Géza polgármester, Fekete Nagy Béla tanácsos, polgármester helyettes, Vikol Kálmán tanácsos, árv. elnök, dr. Nemes Ferenc tanácsos, dr. Esterházy László főjegyző, Fiedler Ottó aljegyző, Pethő József aljegyző, Gajzágó Manó tiszti főjegyző, Polcz Rezső tiszti aljegyző, dr. Jozsaszky Gyula árvászeki elnök, dr.

TÁRCA.

Leány-alakok.

— Irta: Herczeg Jenő. —

I.

Alig volt öt esztendő és már megérte, hogy kávé ebédelték. Semmi mást, se előtte, se utána, csak egy csöze kávé, egy nagy darab kenyérrel. Az apja egy kis hivatalnok volt valami gyárban hat-hétszáz forint fizetéssel és mindennap heten ültek le az asztalhoz, reggel, délen és este. A mama rejtetes művészzel táncolt a csekély fizetés és a háztartás gondjai között és valóságos erőprodukciókat végzett a hitelezők kielégítése és megnyugtatója körül. Mire nagy leánygyá lett, a papának is megnagyobbodott a fizetése. De azért a mama gondja nem lett kevesebb. Mert törlesztgetni kellett a régi adósságokat. De a leány — úgy látszott — nem okozott már semmi gondot. Mert valamikor néhány évvel ezelőtt odakerült a házhöz egy kosztos diák. Aki azóta minden évben — az egyetem tanulmányok alatt is — bérbe vette az egyik szobát és hallgatóságos völgyében volt a leánynak. A papa és a mama boldogok voltak, mikor látták a fiatalok egymás iránti érdeklődését és örömmel várták az időt, amikor a fiu megkapja segéd-tanári kinevezését és elviszi az egyik leányt a háztól.

A tanári kinevezés megjött, a tanár ur elfoglalta állomás helyét és megfellekedett a völgyénységről; a leány otthon maradt örökre. Mert nagyon szerette azt a fiút és nem tudta elfelelni sohasem.

Vannak leányok — különösen a szegény leányok ilyenek — akik éveken keresztül hozzászoknak egy kedves gondolat-hoz, amely vagy beteljesedik és akkor betelítve látják életük célját; vagy széjjelfosz-

lik és akkor elvesztik önbizalmukat.... Ez a leány hozzászokott ahhoz a gondolat-hoz, hogy a tanár felesége lesz. Nem úgy történt, hát otthon maradt és most leckéket ad serdülő gyerekeknek.... Ahhoz, hogy férjhez menjen valaki máshoz: nincs meg a kellő energiája.... Újra előlöl kezdni az álmokat, újból elévélkedni az ábrándok világába, hogy kivásolja a jeltől a szót: szereltek; annyi önéreje, önbizalma nincsen. S arcáról tűnő kezdenek az ifjúság rózsái; cserecserepiros ajka immár kék foltokat kapott; élethivatása tehát befejezett. Ez a leány áldozata lett a bizakodásának és csak a múlt emlékeiből táplálja léteit....

II.

Ismertem egyszer egy nagyon gazdag leányt. A vagyona terjedelméről halvány sejtésem sem volt, csak annyit tudott, hogy az édes apjának nagyon sok a pénze. Mióta kis budros fejében gondolatok kezdek motoszkálni, mind a körül forogtak azok, hogy ő nagyon gazdag. Földi kincsben du-sabb mint bárki a leánypajtásai közül. S mikor ennek tudatára ébredt, belepöszött a lelkébe a kétkedés, az emberek becsületessége iránt. Egész addig tudott hinni; azután már örökös gyötörődés volt az élete.

Ha valaki jó szóval és jó szívvel, közelített hozzá, azonnal felébredt benne a gyanu: ez a pénzemért hizeleg. Az udvar-lásokat mind a vagyona számlájára könyvelte el, mert hiányzott egyéniségéből a hiúság. Az az nem is hiányzott, csak el-tompított nagy gazdagságának tudata. A nagy vagyon reánehézedett óriási súlyával egész gondolati világára és így a lélek nemes érzései erőre nem juthattak. Tiszta látó-képességet elvakította az arany vakító fénye, aminthogy mindig és mindenkor odatalakodott a gondolatai közé: ez is imádja a pénzemet....

Igy és ilyen érzelmekkel eltelve nőtt

fel a kis leány. Hinni nem tudott senkinek. Pedig valóban sokan szerették volna, ha ezt a kis leányt megtéríthetik. De az lehetetlen volt. Mert ő nem hitt senkinek. S ezért nem szeretteti senkit. Azt az édes, mindent betöltő szerelmet: ha megébredett a lelkében, elnyomta, elfojtotta a kétkedés. Pedig szép leány volt. Beszédese szeméi úgy elme-rengtek néha, mintha gondolatban csököl-na valami ismeretlen ideállal. S volt ideálja is! Szegény, boldogság fia, a ki jobban tetszett neki a többségnél. S egy-egy önfelelt pillanatban melegebben is szorongatta a keringőnél a kezét. De azt is megbánta mindjárt. S kikacsagta annak néma imádatát, mintha mondogta volna: nem hiszek neked, a pénzemet akarod.

S a kis leány mégis menyasszony lett. Végre akadt valaki, akinek elhitte, hogy gaz-don szereti. Mert az a fiu még gazdagabb, vagy legalább is olyan gazdag volt, mint ő. Annak tehát meg volt a szabadalma arra, hogy ne a pénzért vegye el. Nem épen ideál-nak való volt; az egyik lábával kissé biccentett, de pénze volt. Tehát biztos, hogy önzetlenül szerette a gazdag leányt.... A többiek pedig, azaz a boldogság, ábrándos fiával együtt, mégis úgy néztek a halvány menyasszonnyra, mint egy martírra. A gazdagság martírára....

III.

Forduljunk a tánctermek zajgó élete felé, ahol a szemlélődőnek, a gondolkodó-nak annyi érdekes anyag kínálkozik az el-mélyedésre. Nézzük a bálkirálynőt, aki kö-rül ott önelg az arany-ifjúság és aki rejtett és önelgült mosolytal veszi tudomá-sul a környezetében lévő bókölését. A parkett diadalmas hősnője ő, akire irig-ykedve tekintenek a többiek azok, kikől megtámadta a sors a külső szépség tökéle-tetésére szolgáló kellékeket.

A leány pedig belsőleg szörnyen unja már az üres semmitmondó hazugságokat,

melyek úgy teremnek az ilyen helyzetekben, mint a konkoly a kuzaföldön. Jól esik ugyan neki a nagy udvarló-sereg, de azért mégis idegessé teszi, hogy mindenki ott van körülötte, csak az a mély tekintetű, szomorú fiu nem áll be a sorba, akit legin-kább szeretne lábai előtt látni, hogy leg-alább meggyőztörje, megkínózza, mert retten-esen gyűlöli. Mert senki sem ismeri a bál diadalmas királynőjét úgy, mint az a fiu. Aki ő gyűlöli: nem is tudja miért. Talán azért, mert ez az egy sohasem beszél hozzá a szerelem szaván. Mert az az egy megmondotta neki, hogy üres, léha lelkű leánynak látja, akit nem tart olyan-nak, hogy lelkében mélyebb érzések foglalatná-nak helyet. S ezért kitér az utjából, mert nagy szerencsétlenség lenne az, ha véletle-nül nagyon bele találna tekinteni a leány kék szeméibe.

*

A leány nem tudta megállni, hogy a négyes közben, meg ne szólítsa azt a fiút... — Van egy három, a maga számára! — Köszönöm, nem táncolok! — fe-lelte a fiu.

A leány összeszorította az ajkát és dacosan végignézte a fiút. S attól fogva táncolt örületesen. Szeretettreméltó volt mindenkihez; hódolót mind lekötötte a ked-vességével és bámulatba ejtette pajzán jó-kedvével. Belül pedig sirt.... Síratta az életét. Amely üres, léha, tartalmatlan, mint az a fiu megmondotta. Táncolni a farsang-ban minden este; hallgatni az imádók üres szólalmai; mulatni a zsúr-polykákön; mind-ezt csak azért mert a farsaság így kívánja: kezdett megcsömörölni ettől az életől. A szabadságra vágyott, ahol nem korlátozzák az illem szabályok; a természet után sóhaj-tozott, amelyben madarak dalolnak és nem spitzes ifjak kurjongatnak. Úgy érezte, hogy borbózsó, alkoholos, mámorító és kábító a lég, melyben él és minden hamisított, mint az ő erőszakolt jó kedve, és mosolya.... Úgy szerette volna megragadni azt a fiút,

aki oly hideg lenézésben részesítette és el-hurcolni valahova messze; nem is tudta volna, csak oda ahol nincsenek emberek, nincsenek lébűtők, nincs tánc, nincs mu-zika, csak az a fiu akit „gyűlöli”, de akiről tudja, hogy szereti.... Mindezek a gondo-latok egy pillanatyú fizikai pihenő alatt ka-varogtak a lelkében.

A következő pillanatban előtte állt egy táncos.... A vidámság visszatért arcára és egy perc múlva ott pingetett a fiatal ember karjai között, járva a szédületes keringőt....

*

Egy farsangon át tartott a bálkirálynő uralkodása. A következők már más, talán lélekben hozzá hasonló vette át a trónt. Az udvarlók — talán ugyanazok — az új kö-rül lebzseltek. A leány megérezte, meglátta ezt a változást. S még vége sem volt a farsangnak, már jegyese volt egy bankhivatal-noknak.... Aki sohasem volt az udvarlói között, a ki sohasem táncolt vele, a ki vala-hogy előbe került és megkérte a kezét.... S a felesége lett. Csöndes, egyszerű asszonya, az urának, a ki csak egy cselédtet tart és saját kezével kaveri meg a rántást. Szeretni ugyan nem szereti az urát, de nem is gyű-löli. Egyetlen vágya, hogy a 100 forint konyhapénzből két forintot legalább megta-karíthasson, az ura tudta nélkül, hogy ab-ból a pénzből, hálópipák vehessen a szüle-tésnapjára.... Az ura pedig — a számos embere — meg van eléged-ve ezzel a lélekneküli asszonnyal, a ki nagy szenvedélyek soha se háborgatnak, a ki tartalmat nem ad ugyan a házassá-leknek, de hitvesi kötelességeit nemes egyse-zséggel teljesíti.... S mindenekfelett kitti-nőben készíti a turós csuszát. Egy csapat ud-varlóval: eljutott a bálkirálynő trónusára; egy férj oldalán elérkezett, egy szürke hang-talan élethez.... Csak a boldogságot nem találta meg, mert nagy érzésekre nem volt a szíve berendezve....

rüléseket szenvedett. Az eset színhelyén megjelent mentők a kórházba szállították a kis fiút, kinek életben maradásához kevés a remény.

— (Vigyázatlan cseléd.) Tegnap egy cselédleány az Unio-utczán csaknem áldozatul esett vigyázatlanságának. Kovács Mari — így hívják a cselédleányt — az Unio-utca 25. számú ház udvarán ugyanis vigyázatlanságból egy eltörtött üvegbe lépett. Az üveg szilánkok súlyosan megsebesítették a szegény cseléd lábát, kinek erősen vérző sebeit a telefonon értesített mentők bekötötték.

— (A telefon huzal tolvajai.) A marosvásári posta-távírdó állomáson felbőli posta-távírdó hivatalok között a forgalom három nap óta szűn, aminek oka az, hogy a P-lva körül levő 67. sz. távírdó-oszlopról ismeretlen tettesek a huzalt levagdosták és ellopták. A vonal e részén gyakoriak szoktak lenni az efféle esetek s legutóbb gyanú a rongálás és lopás elkövetésében a palotailvai és gödei famunkásokat terheli, kik őstörtőként, nyársvasat s egyébeket készítenek a lopott sodronyból. A forgalom még ez ideig nem állott helyre.

— (A gyulai dráma.) Múlt év december havában nagy szenzációt keltett az a hír, hogy dr. Nyisztor Adorján létező gyulai törvényszéki bíró neje több egyennel arra szövekezett, hogy férjét megölje. A gyulai törvényszék vádirata, amely dr. Nyisztor Adorjánét a btk. 288. §-ába ütköző gyilkosság elkövetésére irányított szövetség büntetvével vádolja, jogerőre emelkedett. A szövetségben való részesedéssel az ügyész négy embert vádol. Mint most Békéscságon jelentik, a büntető törvényszék a szenzációs ügy főtárgyalását, amelyen esküdtek fognak itélkezni, szeptember hó 22-ikére tűzte ki. A tárgyalás előreláthatólag több napot vesz igénybe.

— (Eltűnt szerelmek.) Marosvásárhelyről írják: Puskai Károly lakosságát és Reizinger Ferenc marosvásárhelyi szabómester leánya hétfőn délután nyomtalanul eltűntek a városról s hozzátartozók se a fiúról, se a leányról eddig semmi biztosítást sem tudnak. Puskai, ki Koós Viktor műhelyében dolgozott hétfőn este 6 órakor azzal hagyta el a műhelyt, hogy rosszul érzi magát, Reizinger Mari-ka pedig még két órákor eltűnt szülői lakásáról. Hozzá tartozók kétségbeesve keresik a nyomavestett szerelmes párt, annál is inkább, mert Puskai már régebbi idő óta dolgozott egy revolveren s mindig szomorúan emlegette, hogy az őszszel be kell rukkolnia a katonasághoz. Az is valószínű, hogy az ifjú szerelmesek Kolozsvárra mentek Puskai szüleihez, kik jómódú emberek. A nyomozást a rendőrség is megindította.

— (Kuropatkin szerkesztő.) A távol Kelet háborújából a sok véres csaták híreiről kívül valami más érdekesebb is jelenik. Jelenti pedig azt, hogy Kuropatkin, a szorongatott muszka fővezér, a ki sorban elhullani látja hős katonáit, ez ádáz haláltusa közepette is arra gondol, hogy a katonáknak lelke van: lelke, amelyet éppen úgy kell táplálni, mint a testet. Ez a lelki táplálék az, amiről mi, a nagy háború nézői elmélkedünk. Hogy mi ez a lelki táplálék? Egy újság. Vidám, meletatató tartalommal, versekkel, novellákkal, tréfákkal és persze a háború eseményeinek karikatúráival. Ezt az újságot Kuropatkin ott a harcfronton adja ki s maga a főszervezője annak, maga nézi át a lapját, mielőtt szétosztja a katonái között. Egy szentpétervári egyetemi hallgató a szerkesztője s egy kínai templom a szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége.

Nagyon érdekes lehet ez a lap, mert már a megszületésének körülményei is megkapók. A táborokban kíváncsian várják a katonák ennek a lapnak a megjelenését s mohón olvassák a harcfronti híreket, de még inkább a híreket a házból. Lelekes vezércikk szól a lapból a katonákhoz, buzdítja őket, reményt nyújtva nekik a dicsőség, a győzelem kivívására. Ennek a lapnak az erkölcsi hatása mérhetetlen. Csak az tudja megérteni, minő érdekek lesi a híreket a katonák, akik volt már katonák a háborúban. Hónapokon át elszigetelve a világtól, a táborozás, masírozás, ütközetek hevében, a halál legvéresebb orgánum, lelket elzabáló gondolat az: vajjon mi történik másutt? hol győz, hol szenved vereséget a lófogó, amelyért a katonák az életét kockáztatták. A kétség és bizonytalanság az anarkia kuforrása. Rettenetek pedig a következményei annak az anarkiának, amely a táborban harapódzik el. Kiszámíthatatlan a hatása, amint ez nem egy alkalommal bebizonyult is. Ezek ellen védekezik tehát Kuropatkin: újságot ad a katonának, hadd olvassa, mi történik a világban. Ha nem is igazság tükrözi ez a harcfronti lap.

A hadvezérek minden időben számoltak a katonák lelkeivel. A bor háború elején az angol vezérek bibliát adtak a katonáknak, hogy az ördöklés után pihenőjében felfrissítse lelkét a vallás vizsgálatásával. Ez a biblia olvasás természetesen angol vonás, éppen úgy, mint a franciák a kátya, az olaszok a mandulin zenéje. A krími háborúban, amikor az elesett katonák zsebeit kikutatták, az angolok meg is találták a bibliát, a franciák zsebében a kátyát s az olasz katonák borjájában a zeneszerszámát. A magyar vezérek lelkét a bus melodia táplálta. A mi háborús korainkban mindig megtaláljuk a főtárgyat, a hegedűt, a nótát, hogy hozzátartozik az a hadsereghez, mint akár a puskák, meg a kard. A Kuropatkin hírlapja azonban igazán modern találmány s talán első a sorban.

— (Orfeum a Biázíniban.) Gerő József a Biázini orfeum igazgatója tegnap és tegnapelőtt nem tartott előadást, hogy ez idő alatt a közönség szórakoztatására és mulattatására társulatát és a műsori felfrissítést. Ma este aztán teljesen új műsorban lesz részbe a közönségnek.

— (Cirkusz a Hunyadi-téren.) Schmiéd és Társa cirkusza tegnap Kolozsvárra megérkezett s ma már meg is kezdte előadásait a Hunyadi-téren. A változatos műsor élvezetes estét képez majd.

— (Uri házánál) jó családból való 14-15 évesnél nem idősebb iskolás fiúk teljes ellátásra felvételt. Az illető családnál németül foly a társalgás s így a gyerekek könnyen elsajátíthatják a német nyelvet is. Cim e lap kiadóhivatalában tudható meg.

— (Csinos emeleti utcai lakás.) Két szoba és konyhával (Gargon-lakásnak is igen alkalmas) Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt, október 1-től kezdve kiadó. Tudakozni lehet az Újság kiadóhivatalában. — Telefon 204. sz.

— (Egy fodrász-üzletnek) igen alkalmas hely-helyiség október 1-től kezdve több évre jutányos áron kiadó. Deák Ferenc-utca 12. sz. Felvilágosítást ad az Újság kiadóhivatala Kolozsvárt.

— (A legjobb kávé és tea keverékek) a Fiumei Könyvkereskedő Társaság főkönyvtárában kaphatók Kolozsvár, Mátyás tér 12. sz. alatt. Telefon sz. 476.

Kiadó.

Utcai elegánsan butorozott

garson lakás

előszobával.

Mátyás király (fő)-tér 12. sz. II. em. 27. a.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, szept. 1-én:

PÉNZ

Életkép 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8-kor. vége 10 kor.

Holnap, pénteken szept. 2-án:

A DENEVÉR.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtökön: Pénz.

Pénteken: A denevér.

Szombaton: A hét színgér.

Vasárnap: Juci és Jani.

* A pénz. Komor és bántó hangulat uralkodott tegnap este a színpadon a „Pénz” bemutatóján. Gorkij a nagy orosz író „Éjjeli menedékhelye” után a „Pénz”-ben ismét megjelentek a nyomor, közönséges és jellegzetes alakjai. Jogossá ez az irodalmi irány általában és a színpadon különösen: a kérdés felett el lehet gondolkozni. Ha a színházat valóban annak tekintjük, aminek nevezni szeretik: kulturális intézménynek, akkor az ilyen darabokat nem szabad bebecsülni egyetlenegy színpadra sem. Látunk-e valami olyat ezen, életképekben, amire szükségünk van? Nem. Alkalmasak-e az ilyen darabok arra, hogy tanítsanak bennünket? Alkalmasak-e arra, hogy finomítsák az ízlésünket? Hogy megismerjük belőle az élet nagy drámáit; hogy igazságokat szűrjünk le a magunk számára? Nem, nem. A szegénységet ismerjük mindannyian; a szenvedés más és más alakban és formában jelentkezik a palotákban és kunyhókban egyaránt. Mit tanulhatunk az ilyen darabokból, a melyekben nincs egyéb, mint a nyomor tágyajáról vett egy-egy apróbb jelenet. Amint hogy onnan, abból a világból, ahonnan Heijermans Herman a „Pénz” írója veszi a hőseit, nem is történnek nagy, színpadi világosságot és magyarázatot elbíró események. Kicsiny az a tér, a melyben az ilyen „szegényhordó” munkások mozognak. Az ő életükből, annak a közönséges világnak az életéből — ha az író rajza igaz — mi, akik színházba járunk, nem tanulhatunk semmit. Nem tudnak azok mondani vagy cselekedni olyasmit sem, amiből mi, mint tanítványok tanulságokat vonhatnánk le. Avagy talán az ízlésünket finomítja az ilyen színpadi mű; a melyben a mosdatlan, közönséges beszéd az „életesség” következménye. Mert ezek a darabok az irodalmi realizmus szent jegyében születnek meg és követelnek helyet a modern színpadokon, a melyeken pedig létjogosultságok abszolút nincsen, mert a legcsekélyebb mértékben sem szolgálják a színház tulajdonképeni hivatalát.

Mi azt hisszük, hogy a tegnapi előadás közönsége között nem akadt egyetlenegy intelligens gondolkodó egyén sem, a kinek valami gyönyörűséget lelt volna abban, amit a színpadon cselekedtek és beszéltek. Mert nem tehetik öröme senkinek sem abban, hogy egy csomó férfi és nő, mint tükörkép a baksisért; mint aljasodik le az anya gyermekével szemben, a legutolsó fokra; mint kiáltja ki minden különbözőbb ok nélkül a leánya szegénységét és mint örvend annak, hogy a fia — mint ő maga is nevezi — eladja a bőrét.

Az egész darabban tulajdonképen hiába keresünk cselekményt. Mint jeleztük is, apró, szegény, nyomorult emberek, apró eseteiből alkotott az író három felvonásra való durva jeleneteket. S nincs az egész darabban egy tiszta érzés, egy nemes gondolat, amely nyújthatná az alakok aljasságának kínosan jellegzetes vonásait. Még a szerelmesek között is, a leghitványabb dialógok folynak le; még a szerelem nagy érzésében sem tisztul meg sem a férfi, sem a nő. S ezért nem is tudunk hinni az író igazságában, mert erős és

hamis színekkel és hatásvadászó eszközökkel dolgozott.

Az igazság hiányának természetes következménye, hogy a színpadon lejátszódó jelenetek nem tudták lekötöni a nézőközönség érdeklődését. Az összefüggő cselekmény hiánya megérzett a nézőtér hangulatán, amely bizony sokszor elcsapta magát, amikor pedig az író a szívekhez akart szólni, a lelkekhez akart hozzáférközni.

A szereplők mindegyike nagy munkát végzett. Hogy nem mindegyik tudta magát beleélni a szerepébe, helyesebben, hogy nem mindegyik tudott lealacsonyodni ennek a perverz irodalmi izlésnek a színvonalára és nem tudott leshátrálni arra a selejtes nívóra, amelyet a szerző teremtet: az inkább dicséret, mint páncs.

Nagy és szép sikere volt Szentgyörgyi Istvának, Szakács Andornak és Tóvölgyi Margitnak. A dráma előadások e három erőssége tegnap este is meggyarapította sikerét. — Különösen Szentgyörgyinek volt erre bőséges alkalmát és hogy teljes mértékben élt vele, azt tanúsítja az a percekig tartó viharos nyílt-színi taps, mely egyik nagy jelenete nyomán elemetáris erővel zúgott fel a nézőtér. A kisebb szerepekben Laczkó Aranka, Váradiné, Hegedűs Szerafin, Szakács Andor és Mészáros Alajos tettek meg mindent a darab sikere érdekében. Nem rajtuk mulott, hogy eredménytelenül.

(6.)

* Juci és Jani. Pusztai Béla rég nem adott énekes bohózatára nagy kedvvel készült a szereplő személyzet. Károlyi Leona Kassai, Nagy Imre, Mészáros, Hegedűs Szerafin, Székely és Szegő játszik a darab hátlán megírt főszerepeit.

Két dráma főlevezetésére készült a színház személyzete. Az egyik Jókai — „Dalma” — című drámája, melyet évtizedek óta nem adtak s melynek hatalmas erővel megírt címszerepére Tóvölgyi Margit készült nagy ámbícióval. — A másik Sardou-nak 16 év óta pihentetett drámája „Az új cég” melynek hálás szerepei csaknem az egész személyzetet igénybe veszik.

Az előadások 7 órai kezdése. Mátyás királyi Színház előadásait rendszeren 7 órakor fogják kezdeni

Táviratok

A japán—orosz háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, aug. 31.

Londonból jelentik: Tokióban meg vannak arról győződve, hogy a japánok mielőbb teljesen urra lesznek a mandzsuriai harcfronton.

Rómából jelentik: A japánok Kuropatkin három oldalról körülfalták és minden oldalról erősen nyugtalanítják a csapatokat.

Londonból jelentik: A japánok Port-Artur elleni támadásai nem sikerültek. Sok halottat vesztek, közöttük serdülő ifjak és öszbevegyült aggok. Most nagy erősitéseket kaptak és újabb rohamra készülnek. Egy orosz kapitány a vár fokán karddal és revolverrel küzdött és egyedül vagy 30 japánt ölt meg. A mint leült egy kissé pihenni, egy gránát érte és teljesen szétrohasztotta.

Tokióból jelentik: E hó 25—27-iki harcok eredményeként Liaojangnál minden fontosabb pontot elfoglaltak a japánok. Nyolc ágyú és nagymennyiségű élelmiszer jutott birtokukba.

Hitvesgyilkos asszony.

Déva, aug. 31.

A szomszédos Nagy-Barcsány községben Bercsényi Ábrahámné szerelmi féltékenységből egy fejszével agyonütötte a férjét.

Felfalták a farkasok.

Déva, aug. 31.

Nasut Péterné a határba ment ki a kukoricát őrizni. Reggelre csupán a csontjait találták meg. Minden valószínűség szerint a farkasok falták fel a szerencsétlen asszonyt.

Budapesti gabonatözsde.

Jó kínálat és kevés vételkedv mellett ma elkelt 10.000 mm. buza 5 fillérrel olcsóbb áron.

Tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

Ma nem volt felmondás.

Az 1904. évi aug. hó 28. esti 6 órától aug. 30. esti 6 óráig Budapestre.

Érkezett:

Elszállított:

Buza ...	40029 mm.	Buza ...	— mm.
Rozs ...	2288 "	Rozs ...	— "
Árpa ...	1206 "	Árpa ...	— "
Zab ...	12638 "	Zab ...	100 "
Tengeri ...	4131 "	Tengeri ...	1256 "
Repece ...	357 "	Repece ...	— "
Liszt ...	1387 "	Liszt ...	8420 "
Korpa ...	— "	Korpa ...	1680 "
Összesen:	78963 mm.	Összesen:	33039 mm.

REGÉNY.

Az ál-mandarin.

Írta: Hyan Hans.
Fordította: Jeanette.

Amerikai—chinai detektív-regény a jelen körből. XVI. (78)

— Most kell figyelni — mondá a detektív — ez a címeres gonoszterv ellenünk ingerelte az őrt.

— Egy szót se beszéljen — suttogá Pál — és mindketten a kapu felé siettek.

— Alrahánk tökéletes, nem fognak felismerni. Ha pedig az őrség tisztje kérdést intézne hozzánk, akkor ujjunkat szájunkra illesztjük, jelöl, hogy titkos misszióknak van és nem szabad beszélünk. — A Liao generális engedélye elvágja a többi helyettünk.

Mr. Morris éppen ilyen kaland után vágyott. Ugy történt minden, ahogyan előre gondolták.

Az őrség katonái alabárdjukat nyújtották eléjük, elzárva előttük az utat, addig, míg a tiszt hozzájuk ért, ki nyers hangon kérdezett tőlük valamit.

Pretorius Pál kortübeli annyit értett, hogy a tiszt őket oly veszedelmes és közönséges lényeknek tartja, kiknek a császárvárosban semmi keresni valójuk nincsen.

Mindketten mélyen meghajtva magukat, ajkukra illeszték ujjukat, óvatosan azon iparkodtak, nehogy ujjuk a sárga festéket érintse arcukon; mialatt pedig Pretorius Liao generális engedélyét mutatta a tisztnek, addig Mr. Morris hosszan lecsüngő chinai hajuszát simogatta.

— A tiszt módora azonnal megváltozott.

Mély hajlongás közt nyújtá vissza az okmányt, valamit a katonáknak kiöltött, mire ezek azonnal helyükre térve alabárdjukat, alázatosan hajlongtak.

Erre a német és amerikai méltóságtejes társaság bementek a kapun.

Mr. Morris azonnal az üldözötteket kutatta.

Az már jó messzire eltávozott, dacára, hogy nem sietett feltűnően.

A két üldözőnek nagyon kellett figyelni, mert az üldözött éppen egy mellékutca felé ért, hol óriási néptömeg állt.

Az emberfőnök közt helyenként sürt füst szállt fel, mintha több helyt égne valami.

— Látja-e Pretorius — mondá a detektív, megkettőzött sietéssel iparkodva előre.

— Nézze csak! A fickó megállt, ugy-látszik nem haladhat tovább.

Hallottaj! Ott kell maradnia!

— Ha nem csaldóm, ott sungsan történik, vagyis a halottak részére szánt tárgyak elégetése — mondá Pál.

— Mit jelent ez? Mr. Pál.

— Nos, azonnal megláthatja... vagy én is megmagyarázhatom önnek... csak a tömegben el ne tévedtük embereinkel!... tehát csak azon tárgyak papírtárgyai, melyeket az elhunyt életében viselt: ruhák, fegyverei, gyalog és lovashintói, a hozzájuk tartozó ló vagy ember utánzatát, továbbá egy hajó Hni — ho-ch'annak nevezve, két hiddal, melyen az elköltözött lelke átsétálhat, tornyok, asztalok, melyen arany- és ezüst utánzatok vannak és végül a szerencséhez felhők, — mindez az elhunyt tisztelére, legutóbbi nagyon sikerült utánzatban nyílt utcán elégettetik.

— Nézze, emberünk jobbra fordul — szakította félbe a detektív, kinek figyelme folyton az üldözöttön csüngött.

— Nézze csak, Mr. Pál, by Jove, a sárga kutyák átengedték Pál a fejét csórolta.

— Iy tűnepslyt megzavarni — és a néptömeg magatartásából ítélve, nagyon előkelő személyiség lehet — ezt a rangjában, mint mandarin nem merészelte volna... nem, inkább azt hiszem hogy átkart osonni... nézze csak a piros tiszteletnyelven éppen az utcasaroknál fordul be.

— És a két üldöző futni kezdett ugy, hogy a copjuk repült utánuk.

— Eppen ideje volt. Midőn az utcasarokhoz értek, a nézőtömeg befordult az utcába.

(Folyt. köv.)

Feloldó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Minden olyan akár jó indulatu, akár pedig legfőként erkölcostelen alapon nyugvó s így rosszakaratu híreszteléssel szemben, mintha gyógytáramat és drougeria üzletemet eladva a városról eltávozni szándékoznám, kijelentem, hogy eszem ágában sincs ez idő szerint Kolozsvárról elköltözni és üzletemmel felhagyni.

BURGER FRIGYES,

gyógyyszerész.

Rónai mulató

Biasini szálloda.

Ma szeptember 1-én és

a következő napokon

Nagy Variete előadás

Esős időben a teremben.

Uj tagok! Uj tagok!

A bámulat csodája

GEORGI'S

amerikai excentriksok, 1 nő, 1 férfi.

Broth. Alfonso

kéz erő akrobaták.

Göndör Aurél

alakító művész.

DJELMA

spanyol táncosnő.

JOJOT és NANA

orosz táncosok.

Józsi és Józsi,ka,

párdalosok.

Palugyai Miczi,

pályadijat nyert szépség.

Rosetti Józsa,

illúsién táncosnő.

Naponta két uj bohózat.

Továbbá az összes szerződötett művészek fellépje.

Kezdeté este 8 órakor.

Szigoru családí műsor.

Belépti díj 1 korona.

Számos látogatásért esedeznek,

Gerő József, Rónai János,

művezető. szálloda-bérlő igazgató.

Egy jó hírnévben álló biztosító intézet részére előnyös feltételek mellett

ügynökök kerestetnek.

Ajánlatok csakis írásban »Jövedelmező« jelige alatt ezen lap szerkesztősége útján fogadtatnak el.

Van szerencém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy fényképeseti műtermem előbbi helyén

Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

7 mai kor igényeinek megfelelően berendezve újlag megnyitottam és a legmodernebb gépekkel felal

szereztem.

Műhelyemben készítenek a legkisebb alakotól a legnagyobb nagyságig, úgy fényes mint matt kivitelű platin képek, aquarell és olaj festmények, nagytáskák

Elvállalom házban kivül csoport, táj és épületek felvételét. Társas vagy család képeknél nagy árkedvezmény. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítva, maradok teljes szolgálatra

Csizhegyi Sándor,

4730 — fényképész.

Nagy szövetáru raktár.

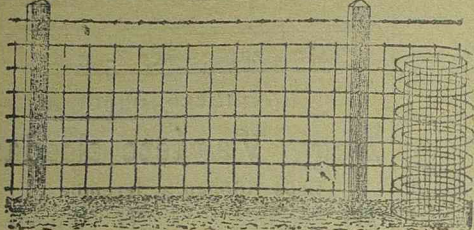
Moskovits Berta örökösének saját

házában.

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Alólí

Bámulatos olcsó kerítések!

Szőlőtermelők és mezőgazdák figyelmébe!

Haidékker Sándor sodrony-szövet, fonat és kerítés gyára
BUDAPEST, VIII., Üllői-út 48. sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

„Hungaria“ sodrony-fonátát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva földművelés minden eddig alkalmazzott sodronykerítést, legyen az szőlő- és mezőgazdasági nézőpontból fontos találmány előnye: Olcsóság: Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni): Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1, 50 méter magasságban 2, 2, 5 és 2, 8 mm. dróterősségekből. Sodronyterősség mm.: 1, 2 1, 4 1, 6 1, 8 2, 0 2, 2 2, 5 2, 8 mm. Ár □-méterenként fill. 40 48 56 64 72 86 100 120 fill. Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben Sodronyterősség mm.: 1, 2 1, 4 1, 6 1, 8 2, 0 2, 2 2, 5 2, 8 mm. Ár □-méterenként fill. 58 66 74 82 96 110 136 150 fill. Csomagolásért, földelésért és kezelési költségeket számított □ méterenként 1 fill.-t de egy küldeménynél legfeljebb 50 fill.-t.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrűségű, még apró baromfi áthaladását megakadályozza; felső és alsó szélei pedig tüskék, tehát az átmászást is megnehezíti. A fonat csavarai szárai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a kereszt-szálok pedig hullámosak, a szálok összecsiszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a fűzőkhoz szegezhető horganyozott kétfős szeggekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszessége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy két sor tüskés soronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megerősíthető. A tüskés sodrony méterenként ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, mindenféle szőlőkre, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint anyaláló, park és erkélyrácsozat vaskezes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtárolakrostályokat, ökörszálakosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostákat, borszűrőket, cséplőgépekbe való gabonaszűrő hengerkeket stb. 3201 7-9

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Műlovarda Kolozsvárt

a Hunyadi-téren!

Schmidt CIRCUSA
és Társa

rövid időre városunkba érkezett és ma, csütörtökön, szept. 1-én kezd meg az előadásait 40 elsőrendű művész és művésznők és 30 kitűnően idomított lovakkal.

Különösen kiemelendő:

Martini Schmidt

első joki izagató

kitűnően idomított lovaival.

Jegyek: Zártszék és első hely előre válthatók a nagy törsdében kedvezményes árban.

Kolozsvári

Zakarepknéptár és Hitelbank

Részvénytársaság.

Törlesztés és közönséges jelzálog-kölcsönöket nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő föld-birtokra. 3087 79-*

Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le és a kölcsönöket készpénzben fizeti ki.

A Budapesten székelő

Hazai Leszámitoló- és Takarékszövetkezet

előnyös feltételek mellett folyósít 1/4-évenként, 2/2, vagy 5 év alatt, avagy 60 és 120 havi részletekben törlesztendő annuitásos

SZEMÉLYHITELT

Állami, közigazgatási és magánhivatalnokoknak, valamint katonatiszteknek, kereskedőknek és iparosoknak; továbbá

TÁRCZAHITELKÖLCSÖNT

nyújt kereskedőknek; ugyancsak

JELZÁLOGHITELKÖLCSÖNÖKET

10 évtől 65 évig terjedhető visszafizetésre bármely összeg erejéig engedélyez egy elsőrangú hazai pénztézet után a legkedvezőbb feltételek mellett.

3406

Bővebb felvilágosítással szolgál:

12-15

kolozsvári vezérképviselőnk

Kolozsvár, Ferencz József-ut 2. sz. l. em.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, kávéház tulajdonosok, társulatok és kaszinók figyelmét felhívni ama körülményre, hogy

néhai férjem

PÁLLÁN HENRIK

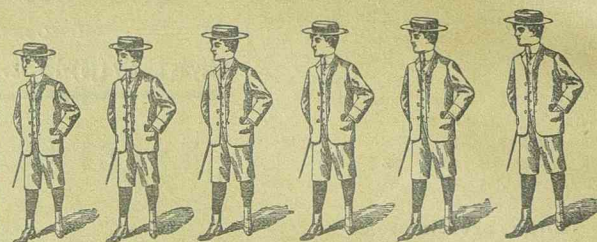
jó hírnévnek örvendő üzletét a legkitűnőbb munkásokkal láttam el és azt tovább folytatam, hol — jutányos áron — kész billiardok, dakók, golyók stb. mindenkor nagy választékban találhatók.

További becses pártfogásukat kérve maradtam

3478 5-6

Özv. Pállán Henrikné.

ISKOLAÖLTÖNYÖK

FIUK, GYERMEKEK ÉS LEÁNYKÁK RÉSZÉRE

A LEGIZLÉSESEBB KIVITELBEN ÉS LEGOLCSÓBB ÁRBAN

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLITÓNÁL

Kolozsvár Mátyás király-tér 14. sz.

Aczél Rajol Ekék,
Boronák és Kengerek,
„Viktoria Drill“ Sorvetőgépek,
Répavágók, Tengeri-morzsolók,
Szecskavágók

kézijárgány és gőzhajtásra,

Takarmánykamara
berendezések,
Rosták és Trieurök,
Darálóok,
Egy, két és háromjáratu
őrölő Malmok,

Szőlőszűrők és Borsajók,
Lóherfejtőgépek,
Gőzcséplőkészletek,
kézi és járgányos cséplők,

ugy mindennemű mezőgazdasági gépek a legjobb kivitelben, olcsó gyári áron, előnyös fizetési feltételek mellett nagy választékban raktáron kaphatók:

Hirschfeld Károlynál

HOFHERR és SCHRANTZ gépgyárának
erdélyrészi vezérképviselőjénél
KOLOZSVÁRT, Széchenyitér 1. szám.

Képes árjegyzékek és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.
Levél és sürgőnyezim **HIRSCHFELD KÁROLY KOLOZSVÁR.** Telefon 183.

Telefon 439. sz.

Több kiállításon jó munkáért kitüntetve

Telefon 439. sz.

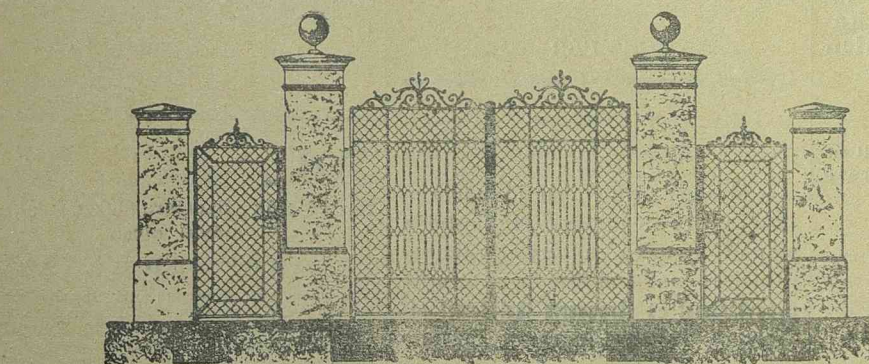
Az „Országos Ipar-Egyesület“ által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntetve

Léber Gyula

első erdélyi sodrony-szövet-fonatot, kert-kerítés és ruganyos aczél sodrony ágybetétek gyára
Kolozsvárt, Egyetem-u. 12.

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkát, u. m.: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez gépsodronyfonatokat, díszkerítéseket és díszkapukat továbbá pince, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld- és porondválogatóhoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez. Továbbá sodrony-ágybetétek (matracok)

Nemkülönben zöldre festett légyászvet, szelelő rosták, Baeker-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz és aczél szövetek, Kruppa sodronyágybetétek különféle mintákban, fahatárba foglalt rosták, lóher-szítók és sziták különféle eszékora igen erősen készítettnek és gyári áron szerint számítottak. Aczél tüskés sodrony-kertek, erdők stb. bevonásához jutányos áron fel is huzatik.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálunk.

Feltűnést keltő

árak!

Női cugos cipő	2.40	Női fűzős cipő fekete és színes	2.60	Női gombos cipő	2.75	Női fűzős cipő box-calf	3.50
Férfi cugos cipő borított és sima	2.50	Férfi hegymászó cipő	2.75	Férfi cugos vagy fűzős box vagy sevrán	4.-	Fekete női félcipő	1.80
Női félcipő színes	1.80	Női szürke vitorlavász. félcipő	90 kt	Férfi vitorlavász. szürke félcipő	1.-	Női félcipő gummival	1.20
Fekete és színes fűzős cipők leánykák részére	1.80	Fekete és színes gombos cipők leánykák részére	2.-	Fekete és színes fűzős v. gomb. gyermekek cipő	1 fűt és feljebb	Női szalon cipő lakk vagy zergebőr	1.30

Különlegesség:

3440 8-20

„Goodyear Welt“ American boots!

TURUL

cipőgyár r.-t., főraktára:

KOLOZSVÁRTT

Wesselényi Miklós-utca 6. sz. a.

